

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 17.06.2026

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Çin merkezli otomotiv şirketi BYD ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında Temmuz 2024 tarihinde yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında yatırım yapılmasına yönelik bir anlaşma imzalanmıştır. Kamuoyuna yapılan açıklamalarda Manisa'da yıllık 150 bin araç üretim kapasiteli tesis ve Ar-Ge merkezi kurulacağı, 5 bine kadar doğrudan istihdam yaratılacağı ve üretimin 2026 yılı içerisinde başlayacağı ifade edilmiştir.

Buna karşın 10 Haziran 2026 tarihinde Reuters Haber Ajansı'na konuşan BYD Başkan Yardımcısı Stella Li, şirketin Türkiye yatırım planının askıda olduğunu, fabrikanın inşasına başlanmadığını, üretim için herhangi bir takvim bulunmadığını ve şirketin önceliğinin Macaristan ile Avrupa'daki yeni üretim yatırımları olduğunu açıklamıştır.

Öte yandan, Türkiye'de Çin menşeli araçlara yönelik uygulanan ilave mali yükümlülüklerden yatırım yapan şirketlerin muaf tutulmasına ilişkin düzenlemeler yapılmış, BYD'nin bu kapsamda çeşitli avantajlardan yararlandığı kamuoyuna yansımıştır.

Bu kapsamda;

1. BYD'ye sağlanan vergi, resim, harç ve benzeri mali avantajlar nelerdir?
2. BYD'nin yararlandığı yatırım teşvik belgesinin kapsamı nedir?
3. Temmuz 2024 tarihinden bugüne kadar BYD'ye sağlanan vergi istisnaları ve vergi avantajlarının toplam parasal büyüklüğü ne kadardır?
4. BYD'nin yatırım taahhüdü karşılığında yararlandığı vergi avantajlarının yıllar itibarıyla dağılımı nedir?
5. BYD tarafından ithal edilen araçlar nedeniyle tahsil edilmeyen veya istisna kapsamında değerlendirilen vergilerin toplam tutarı ne kadardır?

45958

6. Bakanlığınız kayıtlarına göre BYD yatırım taahhüdünün hangi aşamasındadır?
7. Reuters Haber Ajansı'na yapılan açıklamalar sonrasında Bakanlığınız tarafından BYD'nin yatırım taahhüdünün akıbetine ilişkin herhangi bir inceleme veya değerlendirme başlatılmış mıdır?
8. Yatırımın askıya alınması veya gerçekleşmemesi halinde sağlanan vergi avantajlarının geri alınmasına yönelik bir mekanizma bulunmakta mıdır?
9. BYD'ye sağlanan avantajların geri tahsiline ilişkin herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
10. Yatırım taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde kamu maliyesinin uğrayacağı kayıp Bakanlığınız tarafından hesaplanmış mıdır?
11. BYD'nin yatırım taahhüdüne ilişkin performans kriterleri ve yükümlülükleri nelerdir?
12. Bakanlığınızın kayıtlarına göre BYD'nin bugüne kadar gerçekleştirdiği yatırım tutarı ne kadardır?

17.06.2026